

Dyrlægen skriver

Af fagdyrlæge Finn Boserup

Psykosomatiske sygdomme hos hunde - løgn eller latin?

Når hunden ikke er rask, plejer der at være fysiske årsager til sygdommen. Men psykiske forhold kan også gøre en hund syg!

Fra den tobenede verden er det kendt, at folk, der skal til eksamen, får nervøs mave, og stressede personer kan få mavesår.

Sker det også i hundeverdenen? - Svaret er ja.

Hunde kan påvirkes på samme måde, som mennesker kan blive påvirket af såkaldte psykosomatiske sygdomme - der blot betyder, at psykiske forhold påvirker andet end psyken i kroppen - f. eks. blodtrykket, mave-tarmkanalen, pupillerne og sikkert også mange andre organer i kroppen.

En psykosomatisk reaktion

En af de fredelige, men alligevel psykosomatiske tilstande er påvirkning af pupilstørrelsen.

Når hunden kommer til dyrlæge og er bange, hvad de fleste hundeejere og dyrlæger jo nok har oplevet, så bliver hundens pupiller meget store. Og hvis man lyser en sådan bange hund i øjnene, hvor pupillerne jo normalt skulle trække sig sammen, forbliver de udvidede.

Når hunden er faldet lidt til ro, vil pupillerne få den størrelse, som lysmængden i lokalet regulerer dem til.

Hundens nervesystem reagerer på selve situationen, der indeholder en kombination af, at hunden er lidt angst for dyrlægens bord, og at ejeren påvirker den med sin usikkerhed og nervøsitet for, hvad

undersøgelsen nu fører til. Resultatet er, at hundens pupiller udvider sig.

Dette er en helt fredelig psykosomatisk påvirkning, der jo i langt de fleste tilfælde hurtigt afløses af afslappethed for pupillernes vedkommende - og også for hunds og ejers vedkommende.

Der er andre psykosomatiske påvirkninger, der er vanskeligere at forstå, og som det derfor er mere uoverskueligt at forklare.

Psykisk betinget dårlig mave

Et symptom, der kan være, men ikke altid er psykosomatisk, er det, som vi kalder tyktarmsbetændelse.

Hunden har lidt vekslende normal og lidt tynd afføring, virker egentlig helt fin og normal, men til tider er der slim i afføringen, ja, hele afføringen kan være pakket ind i noget, der ligner cellufan, men som er slim fra tyktarmen.

Hvordan sker det? Jo, en eller anden påvirkning af tyktarmen får den til at producere meget mere slim end normalt, og denne "en eller anden påvirkning" kan være tarmparasitter, bakterier, men i høj grad også et udtryk for en nervøst betinget tilstand.

Et eksempel fra min egen praksis er en ung hund af blandet herkomst, som ejes af en ung og enligt boende mand.

Manden passer hunden fint, og

de er tydeligvis glade for hinanden, men nogle gange om måneden får hunden diarree, vil ikke spise sin mad og får masser af slim i sin afføring.

Ejeren er ked af, at hunden ikke er helt OK, og hunden er sikkert mindst lige så ked af det.

Der laves forskellige undersøgelser og iværksættes forskellige behandlinger, der hjælper, men som ikke løser problemet.

Pludselig bliver manden arbejdsløs og starter eget firma hjemmefra - og vups, hunden har ikke længere maveproblemer.

Min tolkning er, at denne hund ikke kunne tåle den usikkerhed, der lå i, at den aldrig helt vidste, hvornår dens herre kom hjem, men så snart vedkommende var hjemme det meste af tiden, og der blev meget mere ro i tilværelsen, så faldt problemet på plads.

Og tilsvarende eksempler findes der flere af.

Skjult stress gav mavekatar

Hunde, der lugter dårligt ud af munden, kan have problemer med tænderne, men også problemer med, at lugten kommer fra en irriteret mavesæk.

Også dette, som kunne være begyndelsen til et mavesår, kan skyldes en eller anden psykisk påvirkning, som hverken dyrlægen eller ejeren kan forstå.

Det er derfor vigtigt i sådanne situationer at få undersøgt sin hund, men have i tankerne, om hunden er stresset af en eller anden årsag, der kan være mere eller mindre åbenbar.

Afslutningsvis et eksempel på noget sådant er en familie med to rolige, venlige og rare Golden Retrievere, den ene 10 år og den anden 4 år.

De to hunde er glade for hinanden, og alt ånder tilsyneladende fred og idyl, men den unge hund har en ubehagelig stram lugt ud af munden. Dens tænder er fine og hvide.

Hunden bliver undersøgt, bl.a.

med en kikkertundersøgelse, der viser, at hunden har mavekatar.

Fint, tænker både ejer og dyrlæge, nu ved vi, hvad vi skal behandle, og det bliver også bedre under behandlingen, men kort tid efter kommer lugten igen.

Imidlertid bliver den gamle hund syg og dør, og alle tænker på, hvordan den unge hund, der jo aldrig har været alene, vil reagere.

Den unge hund bliver pludselig mere vagtsom og aktiv, og efter nogle måneder siger ejeren, at nu lugter hunden ikke ud af munden længere.

Formentlig har den unge hund været mere trykket af den gamle, end vi mennesker har kunnet forestille os, og da den gamle hund ikke er mere, bliver den unge pludselig voksen og selvstændig - og tryk.

Så også i dyrenes verden er vedvarende - måske for os usynligt - stress et fænomen, der skal med i overvejelserne ved visse typer af symptomer.

Husk at

- hunden synes lige så godt om efterårsvejr som sommervejr - så den vil gerne gå lige så lange ture som ellers.

- børn skal forstå, at både kattekillingen og hundehvalpen har brug for fred, så hvis de ikke ønsker at lege mere, skal det respekteres.

- det gør ondt på den langhårede kat, hvis den har hårfiltre - derfor skal den friseres dagligt.

- daglig frisering giver en god kontakt med katten, fordi det er så rart at blive ordnet.

- det er vigtigt, at hunden er registreret i Dansk Hunderegister og katten i Det Danske Katteregister - så kan ejeren findes i tilfælde af, at de er løbet bort eller har været ude for et uheld.

- børn ikke kan have det endelige ansvar for noget dyr, hverken hamster eller hund. Det er forældrenes ansvar, at dyret passes godt og forsvarligt.

- jo mere eksotiske dyr, man måtte ønske sig, jo mere specialviden skal man have.

- vi selv er med til at modvirke hale- og ørekupering i udlandet, ved ikke at købe hunde, der er opereret - og ved på udstillinger at undlade at præmiere udenlandske hunde, der er kuperede.

- gode forhold for dyr ikke opnås ved forbud og krav, men ved holdningsændring og oplysning.